FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT WALTER VAN GERVEN
fremsat den 25. maj 1989 *

Høje Domstol.

Indledning

1. Finanzgericht Hamburg (herefter benævnt »den forelæggende ret«) har forelagt Domstolen følgende spørgsmål:

»Skal artikel 30, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1371/81 af 19. maj 1981 (EFT L 138, s. 1) fortolkes således, at begrebet blanding kun omfatter en vare, hvis bestanddele skal tariferes under henholdsvis kapitlerne 2, 10 eller 11, i Den Fælles Toldtarif, eller således, at det også omfatter andre varer, hvis bestanddele består af varer henhørende under kapitlerne 2, 10 eller 11 og varer henhørende under andre kapitler; i særdeleshed, er blandinger af hvedemel med hvedeklid, som efter almindelige tariferingsbestemmelser skal tariferes som hvedemel, blandinger i den i artikel 30, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1371/81 forudsatte betydning?«

Kommissionens forordning nr. 1371/81 fastsætter forskrifter for den administrative anvendelse af monetære udligningsbeløb.

2. Artikel 30 i forordningen om den administrative anvendelse af monetære udligningsbeløb, som Domstolen endnu ikke har fortolket, skal ses på baggrund af det almindelige princip, som også findes udtrykt i forordningens artikler 6 og 9. Princippet går ud på, at medmindre andet er fastsat, finder tariferingsbestemmelserne i Den Fælles Toldtarif tilsvarende anvendelse på de monetære udligningsbeløb, da disse er accessoriske i forhold til de interventionsforanstaltninger, der er fastsat i de fælles markedsordninger for landbrugssektoren [1]. Det fremgår udtrykkeligt af den nævnte artikel 30's stk. 1 og 2, at visse supplerende bestemmelser i visse kapitler i Den Fælles Toldtarif finder anvendelse med de fornødne ændringer på monetære udligningsbeløb. En af disse, nærmere bestemt den supplerende bestemmelse 3 i kapitel 11 (det i sagen omhandlede kapitel), som blev indsat med forordning nr. 3324/80, opstiller for de under kapitlet henhørende »blandinger« en beregningsmåde (for afgifter), som svarer til beregningsmåden (for de monetære udligningsbeløb der skal udbetales) i artikel 30, stk. 3. Dette stk. 3 fastsætter en særlig ordning for de monetære udligningsbeløb, for

* Originalsprog: nederlandsk.

1 — Jfr. artikel 1, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 974/71 af 12. maj 1971 om visse konjunkturpolitiske foranstaltninger, der skal træffes inden for landbrugssektoren som følge af den midlertidige udvidelse af grænserne for kursudsving i visse medlemsstaters valutaer (EFT 1971 I, s. 231).

så vidt angår blandinger henhørende under kapitlerne 2, 10 og 11 i Den Fælles Toldtarif.

Artikel 30, stk. 3, har følgende ordlyd:

»Monetære udligningsbeløb, der ydes for blandinger henhørende under kapitel 2, 10 og 11 i Den Fælles Toldtarif, fastsættes således:

a) i blandinger, hvor en af bestanddelene udgør mindst 90% af blandingens vægt, anvendes på den samlede blanding den sats, der gælder for denne bestanddel,

b) i øvrige tilfælde anvendes den sats, der gælder for den bestanddel, som giver det laveste monetære udligningsbeløb. I tilfælde af, at der på en eller flere af bestanddelene ikke anvendes monetære udligningsbeløb, ydes der ikke noget monetært udligningsbeløb for blandingerne«.

3. Tvisten mellem sagsøgeren i hovedsagen, Rheinkrone (herefter benævnt »sagsøgeren«), og Kommissionen, der i sit indlæg har tilsluttet sig den opfattelse, som sagsøgte i hovedsagen, Hauptzollamt Hamburg-Jonas (herefter benævnt »sagsøgte«), har gjort gældende, kan opdeles i to dele, som på sin vis fremgår af den forelæggende rets spørgsmål.

Den første del består af det generelle spørgsmål, om »artikel 30, stk. 3, ... (skal) fortolkes således, at begrebet 'blanding' ... også omfatter andre varer, hvis bestanddele består af varer henhørende under kapitlerne 2, 10 eller 11 og varer henhørende under andre kapitler«. Den anden del af spørgsmålet består mere konkret i, om »blandinger af hvedemel med hvedeklid, som efter almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende nomenklaturen i Den Fælles Toldtarif skal tariferes som hvedemel, (er) blandinger i artikel 30, stk. 3's forstand«.

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

4. De faktiske omstændigheder findes beskrevet i retsmøderapportens afsnit 2-6. Jeg vil dog resumere dem her. Sagsøgeren ansøgte i perioden august 1981-august 1984 om at få udbetalt monetære udligningsbeløb for udførsel fra Forbundsrepublikken Tyskland til Nederlandene af et produkt fremstillet ved blanding af hvedemel (mellem 80 og 90 vægtprocent) og hvedeklid (mellem 10 og 20 vægtprocent). Sagsøgeren anmeldte varerne som hvedemel henhørende under pos. 11.01 A i Den Fælles Toldtarif.[2]

5. Punkt 2 i Den Fælles Toldtarifs kapitel 11, der har overskriften »mølleriprodukter; malt; stivelse; gluten; inulin«, indeholder regler, der definerer »mel af korn«, dvs. pos. 11.01 i forhold til pos. 11.02 og til pos. 23.02. Pos. 11.02 omfatter »grove og fine gryn af korn; korn, afskallet, afrundet,

2 — Rådets forordning (EØF) nr. 3618/86 af 24. november 1986 om ændring af forordning (EØF) nr. 3331/85 om ændring af forordning (EØF) nr. 950/68 om Den Fælles Toldtarif (EFT L 345 af 8.12.1986, s. 1, navnlig s. 60 og 61).

knust, valset eller i flager, ...; kim af korn, hele, valset, i flager eller formalet« (herefter benævnt »gryn«). Pos. 23.02 omfatter »klid og andre restprodukter fra sigtning, formaling og anden bearbejdning af korn og bælgfrugter« (herefter benævnt »klid«). Positionen indgår i kapitel 23, der har overskriften »restprodukter fra næringsmiddelindustrien; tilberedt dyrefoder«.

Der er fastsat følgende regel i pkt. 2 A: mølleriprodukter af hvede[3] henhører under kapitel 11, dvs. pos. 11.01 (korn) eller pos. 11.02 (gryn), såfremt de, beregnet på grundlag af vægten og tørsubstansen, har et stivelsesindhold over 45% og et askeindhold på højest 2,5%. Mølleriprodukter af hvede, der ikke opfylder disse betingelser, tariferes i pos. 23.02 (»klid«).

Punkt 2 B indeholder en regel om, at produkter, der i henhold til nævnte bestemmelser henhører under kapitel 11, efter omstændighederne tariferes i pos. 11.01 (»mel«) eller i pos. 11.02 (»gryn«). For så vidt angår produkter af hvede gælder følgende regel: Såfremt den mængde af varen, som passerer gennem en sigte af natursilke eller kemofibre med en maskestørrelse på 315 micrometer (i vægt) er mindst 80%, tariferes produkterne i pos. 11.01 (»mel«) og er således at betragte som hvedemel; i modsat fald tariferes produkterne i pos. 11.02 (»gryn«) og er enten grove eller fine gryn af hvede.

6. Som jeg allerede har nævnt, anmeldte sagsøgeren de omhandlede varer som henhørende under pos. 11.01 A[4]. Anmeldelsen blev bekræftet ved en analyse, som Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt, Berlin, har foretaget på grundlag af prøver i overensstemmelse med de i punkterne 2 A og 2 B fastsatte kriterier.

I begyndelsen, dvs. fra august 1981 til november 1983, anerkendte sagsøgte anmeldelsen. Det var først ved en beslutning truffet på et senere tidspunkt, den 7. december 1984, at sagsøgte nåede til den opfattelse, at de monetære udligningsbeløb i henhold til artikel 30, stk. 3, i forordning nr. 1371/81 kun skulle have været udbetalt efter de for hvedeklid i Den Fælles Toldtarifs pos. 23.02 A II fastsatte lavere satser. Til støtte for denne nye opfattelse har sagsøgte ikke henvist til analysen af produktets egenskaber, som Zolltechnische Prüfungs- und Lehranstalt havde foretaget. I øvrigt gik analysen ikke ud på at fastslå, hvorledes det omhandlede produkt var blevet fremstillet. Det er i øvrigt et spørgsmål, som ifølge det af sagsøgeren anførte, ikke kan besvares efterfølgende, dvs. efter at produktet er fremstillet. Kommissionens sagkyndige har bekræftet dette under den mundtlige forhandling.

Det eneste relevante forhold, som taler til støtte for sagsøgtes nye opfattelse, var såle-

3 — De tilsvarende regler for mølleriprodukter af rugmel, bygmel, havremel, majsmel, rismel og andre varer er ikke relevante for nærværende sag.

4 — Bogstavet »A« henviser til, at det i nærværende sag drejer sig om produkter fremstillet af hvede; jfr. foregående note.

des sagsøgerens oplysning i kontroleksemplarerne om, at denne havde fremstillet produktet på grundlag af hvedemel og hvedeklid, med respektive vægtprocenter på 80-90% og 10-20%.

Det præjudicielle spørgsmål

7. Det spørgsmål, som den forelæggende ret skal tage stilling til, er, om sagsøgtes nuværende opfattelse er berettiget. Oprindelig havde den forelæggende ret på baggrund af, at sagsøgte havde ændret opfattelse, forelagt Domstolen et tillægsspørgsmål, der gik ud på, om princippet om beskyttelse af den berettigede forventning var blevet overholdt. Dette spørgsmål er imidlertid senere trukket tilbage. Der består derfor kun det spørgsmål, der logisk bør besvares først, nemlig om en færdigvare, som fremstilles ved at blande de to produkter, men som efter Den Fælles toldtarifs betemmelser på baggrund af den foretagne analyse af prøver er hvedemel i Den Fælles Toldtarifs pos. 11.01 A's forstand, skal betragtes som en »blanding« af hvedemel (pos. 11.01 A) og hvedeklid (pos. 23.02 A II), der er omfattet af artikel 30, stk. 3, i forordningen om anvendelse af monetære udligningsbeløb.

Spørgsmålets kerne er derfor at afgøre, hvorledes begrebet »blanding« i artikel 30, stk. 3, i forordningen om anvendelse af monetære udligningsbeløb skal forstås i lyset af Den Fælles Toldtarifs almindelige og særlige bestemmelser. Hvilke regler er der egentlig tale om? I første række drejer det sig naturligvis om pkt. 2 A og B i kapitel 11, som definerer det omhandlede produkt som hvedemel. Endvidere er der regler, der omhandler begrebet »blanding«, der også anvendes i toldtariffen (bl. a. den supplerende bestemmelse 3 i kapitel 11, som artikel 30, stk. 2, henviser til). Kommissionen har også anført Den Fælles Toldtarifs almindelige bestemmelsers pkt. A 2 b), som i første og sidste punktum fastsætter følgende:

»Når et bestemt materiale nævnes i en positionstekst, henhører materialet under positionen såvel i ren tilstand som blandet med eller i forbindelse med andre materialer ... Den nærmere fremgangsmåde ved tariferingen af blandinger og af sammmensatte varer er angivet i punkt 3 nedenfor.«

For sin del henviser den forelæggende ret til Den Fælles Toldtarifs [5] almindelige bestemmelsers pkt. A 3 b), der indeholder en bestemmelse, der skal lette tariferingen af »blandinger«. I henhold til de almindelige bestemmelsers pkt. A 1 anvendes de to regler kun ved varernes tarifering, »for så vidt det ikke strider mod de nævnte tekster og bestemmelser« [6].

5 — »3. I de tilfælde, hvor henførsel under to eller flere positioner kan komme på tale, gælder følgende:

...

b) Skønnes den foran under a) nævnte regel ikke tilstrækkelig vejledende ved tariferingen af blandinger og sammensatte varer, bestående af forskellige materialer eller forskellige bestanddele samt varer i sæt, tariferes de pågældende varer, som om de bestod af det materiale eller den bestanddel, der er karaktergivende, for så vidt udøvelsen af et skøn herover forekommer mulig«.

6 — Den almindelige bestemmelse 1 har følgende ordlyd: »Overskrifter til afsnit, kapitler og underkapitler tjener alene til orientering; tariferingen skal ske med hjemmel i positionsteksterne og de til afsnit og kapitler knyttede bestemmelser samt, for så vidt det ikke strider mod de nævnte tekster og bestemmelser, efter de nedenstående regler.«

Jeg vil nu gennemgå parternes argumenter vedrørende de to underspørgsmål nærmere.

Parternes argumenter

8. Der er først spørgsmålet om fortolkningen af sætningsleddet »blandinger henhørende under kapitel 2, 10 og 11 i Den Fælles Toldtarif«. Spørgsmålet, om ordet »en« i den nederlandske sprogversion, der svarer til den tyske sprogversions »und«, i mindre grad gengiver lovgiverens intentioner end ordet »ou« i den franske sprogversion, er ikke af direkte betydning for sagen, da dens afgørelse ikke afhænger af kapitlerne 2 og 10. Derimod kan man stille det spørgsmål, om kapitlernes indholdsfortegnelse er udtømmende. Ordlyden giver anledning til at hælde til den opfattelse, og i deres indlæg har sagsøgeren og Kommissionen tilsluttet sig opfattelsen. Ifølge sagsøgeren og Kommissionen er de begrundelser, som de med henblik på at besvare det andet underspørgsmål har lagt til grund for at nå denne opfattelse, imidlertid ikke identiske.

Ifølge Kommissionen kan man ikke af kapitlernes udtømmende indholdsfortegnelser udlede noget, som kan afkræfte sagsøgtes beslutning: Det drejer sig nemlig om et mølleriprodukt af korn, som i henhold til kriterierne i pkt. 2 i toldtariffens kapitel 11 alene henhører herunder, hvorfor artikel 30, stk. 3, utvivlsomt finder anvendelse. Denne argumentation forhindrer ikke Kommissionen i derefter at anføre, at artikel 30, stk. 3, som således finder anvendelse, ikke fører til at anse produktet som hvedemel, men som en blanding af hvedemel og hvedeklid.

Sagsøgeren, der ikke kendte Kommissionens opfattelse, har ikke i sit skriftlige indlæg fremført en tilsvarende argumentation, men derimod en modsat. Imidlertid har sagsøgeren under retsmødet anført, at artikel 30, stk. 3, ikke finder anvendelse, da det omhandlede produkt er en blanding af hvedemel (kapitel 11) og hvedeklid (kapitel 23) under henvisning til, at kapitel 23 ikke er nævnt i de pågældende kapitlers udtømmende indholdsfortegnelse. Sagsøgeren har anvendt denne argumentation subsidiært, altså accessorisk til sin hovedargumentation om, at det omhandlede produkt slet ikke er en blanding. Ifølge sagsøgeren vedrører det første spørgsmål i første række, om det omhandlede produkt er en »blanding«. Jeg mener, dette spørgsmål først må undersøges. Det er kun, såfremt det omhandlede produkt er en »blanding« i artikel 30, stk. 3's forstand, at det skal afgøres, om blandingerne henhørende under toldtariffens kapitler 2, 10 og 11 er de eneste blandinger, som artiklen omfatter.

9. I forbindelse med besvarelsen af dette spørgsmål, altså om det omhandlede produkt er en »blanding« i artikel 30, stk. 3's forstand, har Kommissionen fremført to argumenter. Det ene går på den almindelige betydning af ordet »blanding« i Den Fælles Toldtarif, det andet vedrører de særlige målsætninger for de monetære udligningsbeløb.

Jeg begynder med det første argument. Kommissionen tager udgangspunkt i, at begrebet hverken er defineret i forordning nr. 1371/81 eller i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende nomenklaturen i Den Fælles Toldtarif. Kommissionen henviser imidlertid til de nævnte almindelige bestemmelsers pkt. A 2 b) (jfr. afsnit 7 i mit forslag til afgørelse) om, at »når et bestemt materiale nævnes i en positionstekst, henhører materialet under positionen såvel i ren tilstand som blandet med eller i forbindelse med andre materialer«. Ifølge Kommissionen henviser bestemmelsen til almindelig sprogbrug, hvorefter en blanding er ethvert homogent produkt fremstillet på basis af forskellige bestanddele. Kommissionen udleder heraf, at et produkt fremstillet af hvedemel og hvedeklid er en blanding: Det er kun af ringe betydning, om det klid, der er blandet i hvedemelet, stammer fra det samme lager eller er udskilt af mel fra samme parti korn; melet og kliddet udgør to forskellige stoffer, der udgør en homogen blanding, der kan sammenlignes med mel.

Kommissionen henviser med sit andet argument generelt til, at forordning nr. 1371/81 tager udgangspunkt i det princip, at de monetære udligningsbeløb, som skal udbetales, ikke altid svarer til den told, der skal svares ifølge toldtariffens positioner. I modsat fald ville artikel 30, stk. 3, ikke give mening, eftersom Den Fælles Toldtarif indeholder de præcise tariferingsregler med henblik på at fastsætte den told og de afgifter, der skal svares af blandinger. Endvidere begrunder Kommissionen forskellene mellem reglerne om told og reglerne om monetære udligningsbeløb med to forhold, nærmere bestemt at de monetære udligningsbeløb først og fremmest er et middel til at styre samhandelen inden for Fællesskabet, mens reglerne om told og afgifter på landbrugsområdet skal beskytte Fællesskabets marked i forhold til omverdenen og hviler delvis på internationale aftaler, samt at told og afgifter på landbrugsområdet alene opkræves, mens de monetære udligningsbeløb også kan ydes, dvs. at de ikke kun er negative, men også positive. Kommissionen fremfører derefter årsagerne til, at der er fastsat strengere betingelser for monetære udligningsbeløb end for told og afgifter. De strengere betingelser skal navnlig gøre det vanskeligere ved hjælp af en blanding at fremstille produkter med henblik på udførsel til en anden medlemsstat, som ikke opfylder et markedsbehov, hvorved der opkræves høje monetære udligningsbeløb, og derefter på anden medlemsstats område at udskille produkternes bestanddele, der genindføres som bestanddele af ringe værdi mod betaling af lave monetære udligningsbeløb. Kommissionen tilføjer dog, at der ikke er noget holdepunkt for, at sagsøgeren har beskæftiget sig med sådanne såkaldte »karruselforretninger«, men at det alene er risikoen for denne type forretninger, der begrunder artikel 30, stk. 3, og den fortolkning heraf, som Kommissionen forfægter.

10. For så vidt angår betydningen af begrebet »blanding« i artikel 30, stk. 3, tager *sagsøgeren* udgangspunkt i Domstolens dom af 1. juli 1982 i sag 145/81, Wünsche (Sml. s. 2493). Sagen vedrørte eksportrestitutioner for foderblandinger. Domstolen lagde i præmis 10 de forklarende bemærkninger i punkt 2 A til kapitel 11 i Den Fælles Told-

tarif til grund for dens afgørelse (jfr. afsnit 5 i mit forslag til afgørelse). Bestemmelsen henfører mølleriprodukter af korn enten under toldtariffens kapitel 11 eller 23. Domstolen kom til følgende resultater:

»Det følger heraf, at der ikke skal tages hensyn til den anvendte fremstillingsmåde ved tariferingen af de omhandlede varer. Disse skal følgelig tariferes direkte under den særlige position, hvis kriterier de opfylder« (præmis 11).

»Det bemærkes herved, at ifølge retspraksis er det afgørende kriterium ved toldtarifering af varer normalt disses karakteristika og objektive egenskaber som beskrevet i den enkelte position i Den fælles Toldtarif og de supplerende bestemmelser til dennes afsnit og kapitler« (præmis 12).

Sagsøgeren udleder af denne dom med hensyn til blandinger, der indeholder korn eller produkter fremstillet af korn (mel), at fremstillingsmåden ikke kan anvendes som kriterium, men at alene blandingens karakteristika og objektive egenskaber på fortoldningstidspunktet kan anvendes.

Endvidere henviser sagsøgeren til, at det omhandlede produkt ikke blot, som Kommissionen har anført, kan »sammenlignes« med mel, men rent faktisk *er det*, uanset at det i *nærværende sag* er fremstillet *ved at blande* hvedemel med hvedeklid. Til støtte for sit synspunkt har sagsøgeren gjort gældende, at hvedeklid er en form for hvedemel, og at den eneste forskel mellem hvedeklid og hvedemel i dette tilfælde er indholdet af stivelse og aske. Med andre ord er hvedeklid og hvedemel et sammenhængende hele, indenfor hvilket det eneste mulige objektive afgrænsningskriterium er en kombination af grænseværdierne for aske- og stivelsesindhold. Dvs. det afgrænsningskriterium, der faktisk anvendes i pkt. 2 i kapitel 11 i Den Fælles Toldtarif, jfr. mit forslags afsnit 5. Det følger heraf, at hvis man i Den Fælles Toldtarifs forstand blander hvedemel med hvedeklid, ophører kliddet med at være klid, når færdigvarens stivelsesindhold overstiger en vægtprocent på 45, og askeindholdet ikke overstiger en vægtprocent på 2,5. Det modsatte kan ligeså vel være rigtigt: Hvis en af de to betingelser ikke var opfyldt, eller hvis de begge ikke var det, ville færdigvaren blive anset for at være »klid«, og det deri anvendte »mel« ville forsvinde. Under retsmødet har Kommissionens sagkyndige bekræftet det af sagsøgeren anførte.

Sagsøgeren har endvidere også anført, at der ikke er grund til at antage, at Domstolens definition af »blandinger« for så vidt angår eksportrestitutioner ikke gælder tilsvarende for monetære udligningsbeløb. Artikel 30, stk. 3, indeholder nemlig ikke en anden udtrykkelig definition af begrebet »blanding«. Den omstændighed, at den samme form for hvedemel (med et askeind-

hold som her på 1,6 vægtprocent) kan fremstilles på to måder, taler for dette synspunkt.

Den første måde at fremstille dette hvedemel på består i en række formalingsprocesser af hele kerner. I det tilfælde er der ikke tale om at »blande« eller en »blanding«. Den anden fremstillingsmåde — som her er anvendt — består af to forarbejdningsprocesser: Først fremstilles hvedemel med et askeindhold på under 0,6 vægtprocent og hvedeklid med et stivelsesindhold på under 28 vægtprocent, som udvindes henholdsvis af kernerne og skallerne af korn, som udskilles ved sigtning. Efterfølgende blandes hvedemel og klid. Da de nødvendige mængder råvarer og omkostningerne herved er ens ved begge fremstillingsmåder, er det alene et spørgsmål om smag, hvilken fremstillingsmåde der vælges. Dog kan det ifølge sagsøgeren — skønt det »i sagens natur« er dyrere at foretage to fremstillingsprocesser — alligevel ud fra et driftsmæssigt synspunkt begrundes, at fremstillingen sker ved to processer, fordi de to overgangsprodukter, som fremstilles under den første fase, er meget efterspurgte produkter, mens færdigvaren kun er efterspurgt i ringe omfang. For det undtagelsestilfælde at den her omhandlede færdigvare efterspørges, er det ikke umagen værd at ændre den anvendte fremstillingsteknik, derimod er det meget enklere at blande de to stærkt efterspurgte produkter, som af samme årsag fremstilles løbende. Ifølge sagsøgeren kan man ikke lægge til grund, at en producent, der følger sådanne betragtninger med hensyn til driften af hans virksomhed, »beriger sig« på ulovlig vis. Som jeg forstår sagsøgerens argument, kan den anvendte og valgte fremstillingsmåde ikke have nogen indvirkning på anvendelsen af Den Fælles Toldtarifs nomenklatur eller bestemmelserne om monetære udligningsbeløb, da metoden anvendes alene ud fra synspunkter vedrørende virksomhedernes drift.

Stillingtagen

11. Efter at jeg nu i vidt omfang har gennemgået parternes argumenter, kan jeg relativt kortfattet formulere min egen stillingtagen. Jeg vil indledningsvis gøre opmærksom på, at jeg har forståelse for begge parters synspunkter, og jeg vil understrege, at det ikke er uden tøven, jeg når frem til et endeligt resultat. For at klargøre mit synspunkt vil jeg foreslå to mulige argumentationer.

Den argumentation, som fører til at lægge *sagsøgerens* synspunkt til grund, er følgende. Det fremgår klart af Domstolens praksis, at fortolkningen af Den Fælles Toldtarif og de deri indeholdte positioner »i mangel af udtrykkelig modstående bestemmelse« principielt finder anvendelse på markedsordningerne, herunder ordningen om monetære udligningsbeløb (Domstolen har udtrykkeligt udtalt dette i dom af 14. juli 1978 i sag 5/78, Milchfutter, Sml. s. 1597, præmis 12). Det fremgår endvidere af Domstolens faste praksis, at når produkter skal tariferes under Den Fælles Toldtarifs positioner, lægges der afgørende vægt på objektive kriterier, der kan efterprøves på grundlag af de ydre kendetegn, dvs. at der principielt ikke lægges vægt på fremstillings- eller forarbejdningsmetoderne, men derimod produkternes sammensætning eller anvendelse (jfr. bl. a. sag 38/76, Luma, Sml. 1976, s. 2027, præmis 7, 1. afsnit og den af sagsøgeren påberåbte

Wünsche-sag, jfr. mit forslags afsnit 10). Dette synspunkt er så meget mere tungtvejende i denne sag, hvor det drejer sig om et produkt, der 1) befinder sig i en glidende overgang fra at være klid (meget groft) til at være hvedemel (meget fint), der 2) kan fremstilles på to forskellige måder, nemlig enten på en måde, der ikke indebærer en reel blanding, dvs. ved hjælp af en række formalingsprocesser af hele hvedekorn eller på en måde, der faktisk omfatter en blanding, dvs. ved en særskilt formaling af kernerne og skallerne til henholdsvis fint mel og klid efterfulgt af en blanding for at opnå et mere groft mel, hvorefter 3) det f. eks. ved toldbehandlingen ikke længere kan fastslås, hvordan produktet er fremstillet.

Hvis det drejer sig om et produkt, der i henhold til pkt. 2 A i Den Fælles Toldtarifs kapitel 11 utvivlsomt er hvedemel og altså ikke en blanding, men som Kommissionen ønsker at definere på en anden måde under hensyn til målsætningerne for de monetære udligningsbeløb, dvs. som en »blanding« af hvedemel og klid, bør den gøre det klart. Artikel 30, stk. 3, i forordning nr. 1371/81 er ganske vist en specialbestemmelse for »blandinger«, men den definerer ikke begrebet på en måde, der adskiller sig fra Den Fælles Toldtarif. Hvedemel som defineret i toldtariffen vedbliver derfor med at være hvedemel, selv i relation til monetære udligningsbeløb, og det er ikke en blanding i henhold til artikel 30, stk. 3. Denne artikel omhandler kun blandinger, som objektivt kan genkendes som to forskellige former for korn eller andre varer fremstillet heraf, dvs. blandinger hvis sammensætning ikke er homogen, og hvis fremstillingsmåde kan fastslås (ved hjælp af visse tekniske processer).

Den modsatte argumentation, som fører til at lægge *Kommissionens* synspunkt til grund, er følgende. Artikel 30 i forordning nr. 1371/81 fastsætter i forhold til Den fælles Toldtarif visse specialregler, der finder anvendelse på monetære udligningsbeløb. Således hedder det i stk. 1 og 2, at visse supplerende bestemmelser finder anvendelse med de fornødne ændringer på monetære udligningsbeløb, som henholdsvis skal opkræves ved indførsel af et produkt fra et tredjeland og ved udførsel til et tredjeland eller ved ind- og udførsel inden for Fællesskabet. Nærmere bestemt fastsætter artikel 30, stk. 2, at (bl. a.) den supplerende bestemmelse 3 til kapitel 11 med de fornødne ændringer finder anvendelse ved opkrævning af monetære udligningsbeløb. Den supplerende bestemmelse 3 omhandler *blandinger* henhørende under kapitel 11 i Den Fælles Toldtarif og indeholder en ordning, der svarer til den i artikel 30, stk. 3, indeholdte. Sidstnævnte bestemmelse er en særlig regel, der vedrører ydelsen af monetære udligningsbeløb for *blandinger* henhørende under kapitlerne 2, 10 og 11 i Den Fælles Toldtarif. Det er klart, at begrebet blanding i artikel 30, stk. 3, har samme betydning som begrebet blanding i den supplerende bestemmelse 3 til kapitel 11 i Den Fælles Toldtarif, hvortil artikel 30, stk. 2, udtrykkeligt henviser. Da denne bestemmelse ikke indeholder en

definition, må man for at fastslå betydningen af det i bestemmelsen omhandlede begreb »blanding«, hvilket også gælder for de øvrige bestemmelser (almindelige som supplerende), tage udgangspunkt i Den Fælles Toldtarifs almindelige bestemmelsers pkt. A 2 b) og punkt A 3 b). Det følger heraf, at begrebet er vidt, og man forstår derved, såvel et materiale der er »blandet med eller i forbindelse med andre materialer«, som materialer »bestående af forskellige materialer eller forskellige bestanddele«. Den Fælles Toldtarif betragter hvedemel og hvedeklid — uanset at de udgør et sammenhængende hele — som to forskellige produkter, hvorfor en sammensætning af disse produkter udgør en blanding.

Under alle omstændigheder må man erkende, at begrebet »blanding«, som artikel 30, stk. 3, henviser til, ikke er forskelligt fra det i Den Fælles Toldtarif anvendte begreb, bl. a. (men ikke kun) i den supplerende bestemmelse 3 til kapitel 11 (hvortil artikel 30, stk. 2, henviser) og som det, omend indirekte, er beskrevet i bred betydning i de almindelige bestemmelser i form af materialer blandet med eller i forbindelse med andre materialer, eller som produkter bestående af forskellige materialer eller forskellige bestanddele. Jeg mener, at klid og mel, selv om de udgør et samlet hele i forhold til hinanden, ud fra et sammensætnings- og anvendelsessynspunkt udgør to forskellige stoffer, der bliver til en blanding, hvis de blandes eller på anden måde sættes i forbindelse med hinanden.

12. At tilslutte sig Kommissionens argumentation giver anledning til et problem, for så vidt som den er støttet på definitionen af begrebet »blanding« i Den Fælles Toldtarif, som i sig selv ikke er problemfri: Hverken de almindelige bestemmelsers pkt. A 2 b) eller pkt. A 3 b) definerer nemlig begrebet »blandinger«. Bestemmelserne skal derimod lette produkternes tarifering. De definerer kun indirekte begrebet blanding. Kunne man ikke forvente, at Kommissionen som retsfastsættende myndighed havde indsat en klar bestemmelse i forordning nr. 1371/81? Det gælder navnlig med hensyn til produkter som det her omhandlede, der kan fremstilles på to forskellige måder, hvoraf den ene — den af sagsøgeren anvendte — er en blanding, mens den anden fremstillingsmåde ikke er det, og når det endvidere *efterfølgende* er nødvendigt at lægge producentens angivelser til grund, når den anvendte fremstillingsmåde skal fastslås.

De nævnte almindelige bestemmelser finder ganske vist kun anvendelse med hensyn til varernes tarifering, for så vidt bestemmelserne ikke strider mod positionsteksterne og de hertil knyttede bestemmelser. Jeg er dog af den mening, at selv om Den Fælles Toldtarifs pkt. 2 A til kapitel 11 *faktisk* giver et endeligt svar på, om det omhandlede produkt skal tariferes i underpos. 11.01. A, giver den *ikke* svar på, om produktet er en »blanding« eller ej (jfr. også mit forslags afsnit 13). Vedrørende dette sidste spørgsmål kan man (og bør man) derfor lægge Toldtariffens almindelige tariferingsbestemmelser til grund.

Disse kendsgerninger tilbageviser et vigtigt argument, som sagsøgeren har fremført til

støtte for sit anbringende om, at i mangel af en modstående udtrykkelig definition af blandinger i artikel 30, stk. 3, i forordning nr. 1371/81, anvendes bestemmelserne i Den Fælles Toldtarif med de fornødne ændringer på monetære udligningsbeløb, eller måske klarere udtrykt: Anbringendet er som sådan rigtigt nok, men da Den Fælles Toldtarifs almindelige bestemmelser indeholder en definition (omend indirekte) af begrebet »blanding«, fører anbringendet til, at denne definition slet og ret anvendes, men ikke på den af sagsøgeren ønskede måde. Herefter står sagsøgerens andet argument tilbage, der støttes på, at der er to forskellige fremstillingsmåder, hvoraf kun den ene består af at blande. Da det er fastslået, at sagsøgeren faktisk har anvendt den første metode, har dette argument kun en teoretisk betydning for nærværende sag[7]. Derfor vil mit forslag til Domstolen kun vedrøre den form for blanding, som er anvendt i sagen, dvs. en blanding fremstillet ved at blande forskellige stoffer. Jeg vil dog gerne tilføje, at den brede definition i Toldtariffen synes at omfatte begge fremstillingsmåder. Ud fra et retssikkerhedssynspunkt ville det dog være rimeligt, om Kommissionen fastslog dette ved en klar regel herom.

Derfor vil jeg sluttelig foreslå Domstolen, at den lægger den anden af de nævnte argumentationer til grund. Jeg foreslår dette, idet jeg navnlig er bekendt med, hvilket også fremgår af, at den forelæggende ret har trukket sit andet præjudicielle spørgsmål tilbage, at sagsøgte har tilbagekaldt sin afgørelse om tilbagesøgning af fejlagtigt udbetalte monetære udligningsbeløb (jfr. retsmøderapportens afsnit 11). I betragtning af sagsøgerens gode tro, det forhold at sagsøgte længe tøvede og skiftede holdning med hensyn til, hvorledes reglerne om de monetære udligningsbeløb skulle anvendes, samt de fortolkningsvanskeligheder artikel 30, stk. 3, i forordning nr. 1371/81 giver anledning til, ville besvarelsen af dette spørgsmål for øvrigt ikke have givet mig store vanskeligheder.

13. Da jeg er kommet til det resultat, at det af sagsøgeren fremstillede produkt er en »blanding« i artikel 30, stk. 3's forstand, uanset at det samtidig er hvedemel henhørende under pos. 11.01 A i Den Fælles Toldtarif, vil jeg dog alligevel kort beskæftige mig med det andet underspørgsmål, dvs. om blandinger, hvoraf visse bestanddele henhører under andre kapitler i Den Fælles Toldtarif end kapitlerne 2, 10 og / eller 11, også er omfattet afbegrebet »blanding« i henhold til artikel 30, stk. 3. Med hensyn til dette spørgsmål tilslutter jeg mig parternes opfattelse. Ordlyden i artikel 30, stk. 3, mener jeg klart, bør opfattes som udtømmende. Men indebærer det, at det af sagsøgeren i hovedsagen fremstillede produkt alligevel falder uden for den nævnte bestemmelses anvendelsesområde under henvisning til, at det er en »blanding« af hvedemel (pos. 11.01 A) og hvedeklid (pos. 23.01 A II)?

7 — Det bemærkes, at Kommissionen ikke i egentlig forstand har taget stilling til dette argument. I sit indlæg har den ganske vist henvist til de to former for at blande (jfr. mit forslags afsnit 9): det drejer sig imidlertid i begge tilfælde om særskilte produkter, man har blandet (enten oplagret mel og klid eller mel og klid, der stammer fra samme parti korn), og ikke om et produkt, der er fremstillet ved en enkelt formalingsproces (som beskrevet i mit forslags afsnit 10).

Jeg kan heller ikke for så vidt angår dette spørgsmål dele sagsøgerens opfattelse. Jeg bygger min opfattelse på de almindelige bestemmelsers pkt. A 2 b) og pkt. A 3 b), i Den Fælles Toldtarif. Bestemmelserne har til formål at lette tariferingen under en enkelt position af blandede produkter, som er blandet med eller i forbindelse med andre materialer, eller blandinger og sammensatte varer, bestående af forskellige materialer eller forskellige bestanddele. Det følger heraf, at der ikke er noget modstridende ved, at et produkt, som er en blanding, tariferes under en position. Med andre ord, selv om det er et produkt, som henhører under pos. 11.01 A, er hvedemel blandet med hvedeklid ikke desto mindre en blanding i den i Den Fælles Toldtarif og i artikel 30, stk. 3, i forordning nr. 1371/81 forudsatte betydning. Eller sagt på en anden måde: Det er ikke til hinder for tariferingen af et produkt i en position, at produktet er en blanding.

Sammenfatning

14. Under henvisning til mine netop fremførte betragtninger foreslår jeg Domstolen at besvare den forelæggende rets spørgsmål således:

»Hvis man ved at blande hvedemel henhørende under Den Fælles Toldtarifs pos. 11.01 A og hvedeklid henhørende under Den Fælles Toldtarifs pos. 23.02 A II opnår et produkt, som ifølge bestemmelserne 2 A og B til Den Fælles Toldtarifs kapitel 11 anses for hvedemel, kan dette produkt alligevel stadig være en 'blanding' i den i artikel 30, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1371/81 forudsatte betydning, navnlig en blanding, som henhører under Den Fælles Toldtarifs kapitel 11, dvs. et af de kapitler, der er udtømmende opregnet i denne artikel.«